

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 7 marca 1935 r.

1240.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

	Dział	Str.
1. "Börsen Zeitung" o stosunkach polsko-litewskich.	I.	1.

K r o n i k a.

2. Wznowienie litewsko-łotewskich rokowań handlowych.	"	"
3. Ułatwienia w stosunkach litewsko-łotewskich.	"	"
4. Zakupy sowieckie w Litwie.	"	"
5. Współpraca litewsko-łotewska w dziedzinie wojskowości.	"	"
6. Prasa francuska o ekspansji Niemiec i Polski na Wschód.	"	"
7. Komunikacja autobusowa pomiędzy Rygą a Kłajpedą.	"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

8. Dokoła aresztowania Pyragiusa i działalności u uczestników puczu czerwcowego w aeroklubie litewskim.	III.	2.
9. Ustąpienie dyrektora Sliżysa.	"	"
10. Wajtiekunas dyrektorem departamentu szkół średnich.	"	"
11. Kary prasowe.	"	"
12. Zmiana regulaminu Uniwersytetu Kowieńskiego.	"	"
13. Dokoła komunikacji lotniczej na linii Kowno-Kłajpeda.	"	"
14. Otwarcie Litewskiego Kongresu Kulturalnego.	"	"

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

15. Dokoła urlopu gubernatora Nawakasa.	VII.	"
---	------	---

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Börsen Zeitung" o stosunkach polsko-litewskich. "Dzień Polski" Nr.5 z dn.5.III.35 r. donosi, iż "Börsen Zeitung" zamieszcza obszerny artykuł swego warszawskiego korespondenta p.t. "Między Warszawą a Kownem". W artykule tym pismo omawia polską politykę zagraniczną, przyczem specjalną uwagę zwraca na stosunki polsko-sowieckie i polsko-niemieckie. Pismo wyraża zdanie, iż celem polityki polskiej jest obecnie uregulowanie stosunków z jej sąsiadami na własną rękę bez pośrednictwa państw trzecich. Z Sowietami i Niemcami stosunki są już uregulowane, natomiast z Litwą nie doszło jeszcze do porozumienia. Od chwili kiedy Sowiety zajęły stanowisko antyniemieckie, zaś pomiędzy Polską a Niemcami nastąpiło zbliżenie dla Litwy nadszedł moment przełomowy. "B.Z." stwierdza, iż Polska pragnie zbliżenia z Litwą przyznając dziś nawet oczy na niełojalne zachowanie się Litwy wobec Niemiec w Kłajpedzie, - sądząc, że w ten sposób nastawiając Litwę przeciwko Niemcom Kłajpedzka odwróci jej uwagę od Wilna. Na zakończenie korespondent warszawski "B.Z." wyraża zdanie, iż normalizacja stosunków pomiędzy Polską a Litwą dojdzie do skutku za pośrednictwem polityki angielskiej.-

Kronika.

Wznowienie litewsko-łotewskich rokowań handlowych. Prasa kowieńska z dn.5.III.35 r. donosi, iż w dniach najbliższych wznowione zostaną litewsko-łotewskie rokowania handlowe. W skład delegacji litewskiej wchodzi dyrektorzy Departamentu Handlu p.Morkajtis, Departamentu Ekonomicznego p.Kuzninskis, Departamentu Rolniczego p.Wienožynskis i Departamentu Prawno-Administracyjnego p.Bizauskas. Delegację łotewską utworzą: dyrektor Departamentu Handlu p.Pawasars, szef wydziału handlu zagranicznego Ministerstwa Skarbu Volmar i poseł łotewski w Tallinie Lepinsz. Rokowania mają trwać dwa tygodnie. Przewidywane jest, że obie strony dojdą do całkowitego porozumienia.-

Ułatwienia w stosunkach litewsko-łotewskich. Prasa kowieńska z dn.5.III.35 r. donosi, iż w myśl uchwał o współpracy państw bałtyckich instytucje miarodajne rozważają obecnie projekt udzielenia szeregu ulg zamieszkałym w Litwie obywatelom łotewskim. Władze łotewskie również mają przyznać ulgi obywatelom litewskim, zamieszkałym w Łotwie. Przedewszystkiem przewidziane jest zwolnienie od opłaty za prawo zamieszkania Łotyszów w Litwie i Litwinów w Łotwie.-

Zakupy sowieckie w Litwie. Prasa kowieńska z dn.5.III.35 r. donosi, iż w tych dniach Sowiety zakupiły w Litwie około 100 wagonów siemienia lnianego. Transakcja została zawarta z kupcami Wielkiej Litwy i Kraju Kłajpedzkiego.-

Współpraca litewsko-łotewska w dziedzinie wojskowości. Radjo Kowieńskie z dn.7.III.35 donosi, iż w myśl porozumienia o wymianie oficerów, jakie nastąpiło pomiędzy litewskim i łotewskim sztabami głównymi, litewskie władze wojskowe wydelegowały por.Biknajtisa do pierwszego pułku piechoty w Libawie, gdzie przebywać on będzie w ciągu roku.-

Prasa francuska o ekspansji Niemiec i Polski na Wschód. Radjo Kowieńskie z dn.6.III.35 r. donosi, iż według informacji "Liet.Aidas" pewne pismo francuskie zamieściło artykuł pt. "Parcie Niemców i Polaków na Wschód", w którym mówi o jakiejś wielkiej tajemnicy, otaczającej stosunki polsko-niemieckie oraz tajnych planach polsko-niemieckiej ofensywy na Wschód.. W myśl tych planów Polska ma jakoby oddać Niemcom Korytarz Gdański i zrzec się swych praw do Gdańska. Wzajemnie za to Niemcy mają pozwolić Polsce na zajęcie Litwy wraz z Kłajpedą oraz Ukrainy. Pismo jednak wyraża powątpiewanie, czy Polska wyrzeknie się urodzajnego Korytarza wraz z portem gdyńskim wzajemnie za piaszczysty Kraj Kłajpedzki, którego port leży w wielkiej odległości od polskich ośrodków przemysłowych. Pozatem nie byłoby żadnego wyrachowania zamieniać Gdynię na Odessę.-

Komunikacja autobusowa pomiędzy Rygą a Kłajpedą. Radjo Kowieńskie z dn.6.III.35 r. donosi, latem r.b. na linii Ryga - Kłajpeda ma być uruchomiona komunikacja autobusowa.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

Dokoła aresztowania Pyragiusa i działalności uczestników w puczu czerwcowego w aeroklubie litewskim. "Jaunakas Zinas" z dn.5.III.35 r. donosi, iż w Kownie wielkie zainteresowanie wywołał memorjał aeroklubu litewskiego do rządu. Memorjał, podpisany przez 100 członków aeroklubu, wskazuje, iż na terenie aeroklubu prowadzona jest szkodliwa akcja polityczna. Akcję tę prowadzą niektórzy członkowie aeroklubu, którzy byli zamieszani w przewrocie 7 czerwca r.ub., a którzy później złożyli przyrzeczenie usunięcia się od życia politycznego. Autorzy memorjału zażądali usunięcia się prezesa aeroklubu prof.Žemajtisa. W związku z tem litewskie organy bezpieczeństwa podjęły dochodzenie. "Rytas" Nr.5 z dn. 5.III.35 r. donosi, iż w dniu 1.III.35 r. władze bezpieczeństwa dokonały u J.Pyragiusa rewizji, w czasie której wykryły kompromitujące materiały. W związku z tem Pyragius został aresztowany. "Jaunakas Zinas" z dn.6.III donosi, iż aresztowany J.Pyragius był szefem szkoły szybownictwa aeroklubu litewskiego. J.Pyragius, jako major lotnictwa był jednym z czołowych uczestników puczu czerwcowego. Po zlikwidowaniu puczu został on zdegradowany, następnie zaś publicznie ogłosił swe ubolewanie z racji udziału w powstaniu i potępił swój krok, - zobowiązując się jednocześnie nie brać udziału w żadnej pracy politycznej i być lojalnym wobec rządu. Wykryte obecnie materiały dowodzą, że Pyragius złamał swą obietnicę i nadal prowadził pracę, która swojego czasu doprowadziła do puczu czerwcowego. Litewskie władze bezpieczeństwa prowadzą obecnie dochodzenia w celu stwierdzenia, jak daleko sięgały plany Pyragiusa oraz ustalenia jakie sfery brały w nich udział.-

Ustąpienie dyrektora Sliżysa. Prasa kowieńska z dn.5.III.35 r. donosi, iż z dniem 1 kwietnia r.b. dyrektor gród i budownictwa J.Sliżys ustępuje ze swego stanowiska.-

Wajtiekunas dyrektorem departamentu szkół średnich. Prasa kowieńska z dn.5.III.35 r. donosi, iż Z.Wajtiekunas został zamianowany dyrektorem departamentu szkół średnich.-

Kary prasowe. Prasa kowieńska z dn.5.III.35 r. donosi, iż sąd rejonowy w Poniewieżu skazał redaktora szawelskiego tygodnika "Id.M.Momentas" Bujszę na grzywnę w wysokości 1000 lt. i miesiąc aresztu, za znieważenie burmistrza poniewieskiego.-

Zmiana regulaminu Uniwersytetu Kowieńskiego. Prasa kowieńska z dn.5.III.35 r. donosi, iż rada wydziału prawnego Uniwersytetu Kowieńskiego przedłożyła Senatowi projekt wprowadzenia ważnej zmiany regulaminu uniwersyteckiego. Zgodnie z projektem, studenci, którzy ukończą nauki na jakimkolwiek wydziale, będą musieli w ciągu 3 lat złożyć wszystkie egzamina państwowe. Po upływie tego terminu absolwenci do egzaminów nie będą dopuszczani.-

Dokoła komunikacji lotniczej na linii Kowno - Kłajpeda. Prasa kowieńska z dn.5.III.35 r. informuje, iż wkrótce ma być zwołana w Kownie narada międzyministerjalna w sprawie aktualnej kwestji uruchomienia komunikacji lotniczej na linii Kowno - Kłajpeda. Koncesja komunikacji lotniczej na tej linii zostanie prawdopodobnie przekazana aeroklubowi litewskiemu.-

Otwarcie Litewskiego Kongresu Kulturowego. Prasa kowieńska z dn.6.III.35 r. donosi, iż dnia 3.III.35 r. z inicjatywy grupy przyjaciół tygodnika "Naujoji Romuva" został otwarty w Kownie Litewski Kongres Kulturalny.-

VIII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

Dokoła urlopu gubernatora Nawakasa. "Liet.Zinios" Nr.52 z 5.III.35 r. donosi, iż na pocy aktu prezydenta Republiki gubernator Kraju Kłajpedzkiego dr.Nawakas zwolniony został na urlop zdrowotny do dnia 3 kwietnia. Zastępuje go radca Gubernatury Kłajpedzkiej dr.J.Sakauskas.-

